

Εκτός Σχεδίου – Αριστερή Ριζοσπαστική Κίνηση στη Νέα Ιωνία

Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων:

Προς ένα νέο διοικητικό και οικονομικό μοντέλο λειτουργίας των ΟΤΑ

Καταρχήν ξεκινάμε έχοντας ως κριτήριο ότι οι αλλαγές που αφορούν τον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης εντάσσονται στο πλαίσιο των γενικότερων αλλαγών που επιχειρούνται τα τελευταία χρόνια από τις κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και ΝΔ για την αναδιάρθρωση συνολικά του κράτους και του χαρακτήρα του, το ευρύ δηλαδή φάσμα διαρθρωτικών αλλαγών στη δομή και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

Η διαδικασία των διαρθρωτικών αλλαγών για την τοπική αυτοδιοίκηση περνάει μέσα από την εφαρμογή του Νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, τον Καποδίστρια II, τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, τα προγράμματα ΘΗΣΕΑΣ κλπ, το 4^ο Κοινοτικό πλαίσιο (ΕΣΠΑ) κ.α., με στόχο την ολοκλήρωση των ΟΤΑ ως τοπικό κράτος, την ενίσχυση της λογικής της επιχειρηματικότητας και του manager και την προώθηση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου που να τα υπηρετεί.

Είναι αλήθεια, πως στο κομμάτι αυτό, οι κινήσεις πόλης δεν έχουν ιδιαίτερα ανεπτυγμένες επεξεργασίες. Υπάρχει ένα έλλειμμα εκτιμήσεων και ανάλυσης, το οποίο αντανακλάται φυσικά και στην πρακτική μας δράση, στα μέτωπα που ανοίγουμε στις περιοχές όπου δρούμε κλπ. Πλευρές, όπως ο ρόλος της ΕΕ σε αυτή τη διαδικασία αναδιάρθρωσης είναι αδύναμες και χρειάζονται ειδική δουλειά και επεξεργασία από εμάς. Δεν θα πρέπει εξάλλου να ξεχνάμε ότι οι δήμοι αποτέλεσαν αρκετές φορές στο παρελθόν την εμπροσθοφυλακή ευρύτερων αντιδραστικών αλλαγών, μεταμφιεσμένων με το μανδύα του «τοπικού». Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτέλεσε η περίπτωση της «δημοτικής ραδιοφωνίας» την δεκαετία του 80 η οποία άνοιξε κανονικά το δρόμο και δημιούργησε την αγορά των ιδιωτικών μετέπειτα ΜΜΕ.

Ως «Εκτός Σχεδίου» θα επιχειρήσουμε να πιάσουμε το ζήτημα κάποιων βασικών αλλαγών που επιφέρει ο Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων

σε συνδυασμό με τις διαμορφωμένες τάσεις στο επίπεδο των εργασιακών σχέσεων στους ΟΤΑ, με στόχο να ανοίξει αυτή η συζήτηση και να αρχίσουμε να ανιχνεύουμε στοιχεία και πλευρές που θα μπορούσαν να μας βοηθήσουν να δημιουργήσουμε αντιστάσεις και να αναπτυχθούν αγώνες.

Βασική πλευρά της φιλοσοφίας του νέου κώδικα αποτελεί η κατεύθυνση ότι οι δήμοι οφείλουν να αποκτήσουν χαρακτήρα επιχειρησιακών μονάδων και αυτό επιβάλλει την καθιέρωση νέου διοικητικού και οικονομικού μοντέλου λειτουργίας των Ο.Τ.Α.

Αυτό εκφράζεται ξεκάθαρα με την προώθηση αλλαγών που συνδέονται με τα οικονομικά των δήμων όπως:

- Η αναζήτηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης κυρίως από την ελεύθερη τραπεζική αγορά, με τον ανάλογο επενδυτικό σχεδιασμό.
- Αναβάθμιση του ζητήματος της τοπικής φορολογίας.
- Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για έργα και υπηρεσίες αυτοχρηματοδοτούμενες
- Ομολογιακά δάνεια και πρόσβαση στη διεθνή αγορά κεφαλαίων.

Ξεκάθαρα λοιπόν μπαίνει ένα πλαίσιο που θεωρεί τους δήμους επιχειρηματικές μονάδες, που πρέπει να λειτουργούν με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια και με την ανταποδοτικότητα να κατέχει κεντρική θέση στον όποιο σχεδιασμό τους. Η αγορά εισβάλλει ορμητικά στο χώρο των Ο.Τ.Α. σφραγίζοντας την αντιμετώπιση του δημότη ως πελάτη.

Σε αυτή την κατεύθυνση θεσπίζονται τα 4ετή επιχειρησιακά προγράμματα με τα οποία θα κινηθούν αλλά και θα αξιολογηθούν όλοι οι Ο.Τ.Α. Σε αυτό το ίδιο πλαίσιο η επιχειρηματική λειτουργία των Ο.Τ.Α. επιβάλλει την λειτουργία τους με δείκτες αξιολόγησης, αποτιμήσεις τιμής-κόστους-κέρδους, ώστε να ξεκαθαρίσει το τοπίο για το ιδιωτικό κεφάλαιο. Στο ίδιο μήκος κύματος, με το άρθρο 224 του Κώδικα δίνεται

η δυνατότητα από τους ΟΤΑ να χρησιμοποιούν τις διατάξεις του νόμου για τις ΣΔΙΤ (3389/05), για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών καθώς και για τη θέσπιση «Επιχειρησιακών Σχεδίων» των Ο.Τ.Α.

Οι συντελούμενες αλλαγές είναι ιδιαίτερα αισθητές και οφθαλμοφανείς θα έλεγε κανείς στο κομμάτι που αφορά τη συγκρότηση και τη λειτουργία των δημοτικών επιχειρήσεων. Έτσι, ο νέος κώδικας προβλέπει ένα νέο, αναβαθμισμένο στη σχέση του με την αγορά, πλαίσιο λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων. Ο νέος νόμος είναι σαφές ότι θέλει να «ξεμπερδεύει» με την παλιά γενιά δημοτικών επιχειρήσεων, και στη θέση τους να διαμορφώσει περισσότερο ευέλικτα σχήματα, με μεγαλύτερες δυνατότητες διασύνδεσης με το ιδιωτικό κεφάλαιο. Έτσι σε αυτό το πλαίσιο προβλέπει τις εξής μορφές:

-Τις δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων, συναφών με αντίστοιχου περιεχομένου αρμοδιότητες των δήμων και οι οποίες έχουν ως σκοπό την οργάνωση λειτουργιών ή δραστηριοτήτων και παροχής υπηρεσιών συναφών ή συνδεδεμένων με τις αρμοδιότητές τους, σχετικά με την κοινωνική προστασία, την παιδεία, τον πολιτισμό και αθλητισμό. Σε διατάξεις του συγκεκριμένου νόμου προβλέπεται η χρηματοδότηση των κοινωφελών επιχειρήσεων από τους δήμους αλλά και η είσπραξη εύλογης αποζημίωσης από τους αποδέκτες των υπηρεσιών που θα παρέχουν. Τα δημοτικά συμβούλια μπορούν να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις διαφορετικών δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων και το προσωπικό που θα κριθεί πλεονάζων θα απολύεται.

-Τις ανώνυμες εταιρίες Ο.Τ.Α. οι οποίες συνιστώνται με άλλους δήμους ή τρίτους(ιδιώτες) οι οποίες λειτουργούν με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας. Οι ανώνυμες αυτές εταιρίες μπορούν να συγχωνεύονται, ενώ λύονται υποχρεωτικώς αν για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις είναι ζημιογόνες. Η σύσταση τέτοιων

επιχειρήσεων επιτρέπεται για την εκμετάλλευση κοινόχρηστων χώρων αλλά και για την αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.

Είναι ξεκάθαρο ότι το κεφάλαιο βλέπει στους Ο.Τ.Α. ένα ευρύ πεδίο για την τόνωση και μεγέθυνση της κερδοφορίας του. Σε πρώτη φάση θέτει όρους επιχειρηματικής λειτουργίας και δράσης και στο βαθμό που αυτή αποδειχθεί κερδοφόρα και αποδοτική προχωράει σε ιδιωτικοποιήσεις και καθολικό σφετερισμό αυτού που ως τώρα θεωρούνταν ως δημόσια σφαίρα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.

Οι δημοτικές επιχειρήσεις, αφού για χρόνια αποτέλεσαν εκείνη την γκρίζα ζώνη δοσοληψιών και συναλλαγών με τα ιδιωτικά συμφέροντα, αφού έδωσαν το στίγμα και την κατεύθυνση της αγοραίας αντιμετώπισης ουσιαστικών κοινωνικών ζητημάτων και αφού αποτέλεσαν άλλο ένα εργαλείο στις πελατειακές σχέσεις των δημοτικών αρχών με τους κατοίκους, καταργούνται και αντικαθίστανται από μορφές σαφώς πιο προσανατολισμένες στην αγορά.

Μέσα στον επόμενο χρόνο, με βάση και τις προθεσμίες που καθορίζονται μέσα από τον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, χιλιάδες δημοτικές επιχειρήσεις θα μπουν σε καθεστώς εκκαθάρισης και θα κλείσουν. Στόχος η αντικατάστασή τους από πιο ευέλικτα επιχειρηματικά σχήματα με την άμεση συμμετοχή ιδιωτικών φορέων και επιχειρήσεων. Ιδιαίτερο στοιχείο των αλλαγών αποτελεί η μεταβολή του καθεστώτος των ήδη εργαζομένων στις δημοτικές επιχειρήσεις. Ο στόχος της οικονομικής βιωσιμότητας των νέων ευέλικτων σχημάτων, απαιτεί το ξεκαθάρισμα ανάμεσα στους εργαζόμενους με βάση τις όποιες λειτουργικές ανάγκες, με αυτούς που θα κριθούν υπεράριθμοι και με επισφαλή σχέση εργασίας να τελούν υπό απόλυση.

Οι ρυθμίσεις του νέου Κώδικα αποτελούν μια βραδυφλεγή βόμβα για μερικές δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους στις υπάρχουσες δημοτικές επιχειρήσεις, οι οποίοι όσο εκπνέει η προθεσμία για την αλλαγή του καθεστώτος θα βρίσκονται υπό τη σκιά μιας εκβιαστικής απόλυσης. Πρόσφατα, μάλιστα, έγινε γνωστό ότι ακόμα και αν ήθελαν οι δημοτικές

αρχές να περάσουν τους εργαζόμενους των δημοτικών επιχειρήσεων μετά το κλείσιμό τους στους δήμους, αυτό θα ίσχυε μόνο για όσους είχαν προσληφθεί σε αυτές μέσω ΑΣΕΠ, κάτι που δεν ισχύει για την πλειοψηφία των εργαζομένων στις δημ. επιχειρήσεις (περίπου 30000 εργαζόμενους).

Ο πολυήμερος απεργιακός αγώνας των εργαζομένων στο Δήμο Ηρακλείου με κυριότερο αίτημα το οριστικό κλείσιμο των δημοτικών επιχειρήσεων και το πέρας των αρμοδιοτήτων τους και των εργαζομένων στο Δήμο αποτελεί μια χαρακτηριστική στιγμή ενώ έπονται πολλές αντίστοιχες.

Οι επιχειρούμενες αλλαγές καταδεικνύουν και την κατάσταση η οποία έχει διαμορφωθεί στο επίπεδο των εργασιακών σχέσεων για τους εργαζόμενους στους ΟΤΑ. Ειδικά όσον αφορά εκείνα τα τμήματα που εργάζονται με επισφαλή σχέση εργασίας (κάθε είδους συμβάσεις δηλαδή), αφήνονται κυριολεκτικά εκτεθειμένα στις διαθέσεις και τις ορέξεις της όποιας δημοτικής αρχής και του ιδιωτικού κεφαλαίου το οποίο θα συμπράξει μαζί της.

Τα τελευταία χρόνια αποτελεί κοινή ομολογία ο ρόλος των ΟΤΑ ως πολιορκητικού κριού στα συνολικά εργασιακά δικαιώματα και στην μαζική εφαρμογή των νέων εργασιακών σχέσεων. Δεν είναι τυχαίο ότι πριν από κάθε δημοτικές εκλογές τα γραφεία των Δημάρχων θυμίζουν γραφεία ευρέσεως εργασίας. Η συνεχιζόμενη προκήρυξη συμβάσεων ορισμένου χρόνου, η υποκατάσταση ουσιαστικά των μόνιμων εργαζομένων με μια στρατιά ομήρων συμβασιούχων «τετραμηνιτών», «οχταμηνιτών» κτλ αποτελεί ένα νέο λαμπρό πεδίο πελατειακών σχέσεων και εκμετάλλευσης του καυτού ζητήματος της ανεργίας σε τοπικό πλέον επίπεδο.

Μια συνολικά νέα κατάσταση φαίνεται να αποτυπώνεται στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης, με τους δήμους να θυμίζουν πραγματικά μωσαϊκά εργαζομένων πολλαπλών ταχυτήτων. Το γεγονός αυτό καταγράφηκε με ιδιαίτερο τρόπο στις τελευταίες μεγάλες απεργιακές

κινητοποιήσεις των ΟΤΑ στα πλαίσια της συνολικότερης μάχης ενάντια στην αντιασφαλιστική μεταρρύθμιση.

Δήμοι οι οποίοι συχνά χαρακτηρίζονται ως «πρωτοποριακοί» και ως «μοντέλα» για την τοπική ανάπτυξη από την κυρίαρχη αντίληψη πχ. Ο Δήμος Αμαρουσίου , συγκροτούνται στη βάση ενός φοβερού κατακερματισμού των εργαζομένων (με την εφαρμογή πολλών διαφορετικών ειδών συμβάσεων, συνδυασμένες με το καθεστώς ιδιωτικών υπεργολαβιών) με το προσωπικό που έχει σταθερή σχέση εργασίας να αποτελεί πλέον μειοψηφία. Οι Δήμοι αυτοί αποτέλεσαν ουσιαστικά τον απεργοσπαστικό μηχανισμό της κυβέρνησης την περίοδο των κινητοποιήσεων αφού η πολυδιάσπαση, ο κατακερματισμός αλλά και η ομηρία των εργαζομένων συνέβαλε στη λογική των πελατειακών σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων και του δήμου, απέτρεψε και τις παραμικρές αντιστάσεις, πόσο μάλλον τη συμμετοχή τους σε ένα απεργιακό μέτωπο με διάρκεια.

Μια άλλη, εξίσου σημαντική πλευρά της εφαρμογής του Νέου Κώδικα είναι αυτή που αφορά τις σχέσεις κατοίκων-Δήμου και τις παρεχόμενες υπηρεσίες των Δήμων. Καταρχήν, πιστεύουμε ότι η αλλαγή του εργασιακού τοπίου στους ΟΤΑ δεν αποτελεί ένα στενό ζήτημα των εργαζομένων στην τοπική αυτοδιοίκηση αλλά χαρακτηρίζει ένα σύνολο σχέσεων καθώς και τη συγκρότηση των βασικών κοινωνικών υπηρεσιών και υποδομών σε τοπικό επίπεδο, συνδέεται όμως και με την ποιότητα και τον χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι μεταρρυθμίσεις που επιλέγει η κυβέρνηση σε όλους τους χώρους, στην υγεία, την παιδεία, την εργασία, τώρα και στην τοπική αυτοδιοίκηση, αποτελούν μια συνολική πολιτική επιλογή που, πέραν όλων των άλλων, στοχεύουν στο να αποστασιοποιηθεί από κάθε κάτοικο-εργαζόμενο-φοιτητή η έννοια του δημοσίου και του κοινωνικού. Υπηρεσίες πολύ σημαντικές για των εργαζόμενο-κάτοικο, όπως οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα ΚΑΠΗ, η καθαριότητα, οι παιδικοί σταθμοί που λειτουργούσαν μέσω του κράτους, ήταν υποχρέωση του κράτους και δικαίωμα των κατοίκων. Ακόμη και τα υποτυπώδη

προγράμματα κοινωνικού προσανατολισμού, όπως το «βοήθεια στο σπίτι» κράτησαν ως πριν λίγο από τις δημοτικές εκλογές (...) και μετά έπαυσαν, γιατί δεν χρηματοδοτούνται από το κράτος. Αντιθέτως, οι αυξήσεις των δημοτικών τελών δεν σημαίνουν αντίστοιχη υποχρέωση απέναντι στον κάτοικο.

Η επιλογή που κάνει το κράτος να τα παραχωρήσει σε ιδιώτες καθιστά ξεκάθαρο ότι πλέον όλα αυτά δεν αποτελούν δικαίωμα. Μπαίνουν ολοκληρωμένα, πια, κάτω από την ομπρέλα της αγοράς. Ακόμα και αν ως τώρα λειτουργούσαν ανταποδοτικά, η ύπαρξη πλέον ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου μετάβασης σε μια λειτουργία με αυστηρούς ιδιωτικο-οικονομικούς όρους, θα βαθύνει και θα επεκτείνει τον ανταποδοτικό τους χαρακτήρα με πολύ άμεσες συνέπειες στην τσέπη της εργαζόμενης πλειοψηφίας αλλά και στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ζητήματα που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής, η καθαριότητα, το πράσινο, οι ελεύθεροι χώροι γίνονται αντικείμενο επιχειρηματικής εκμετάλλευσης αυξάνοντας με όρους ανταποδοτικότητας το κόστος ζωής για τον κάτοικο αλλά και συρρικνώνοντας τις δυνατότητες για μια πιο βιώσιμη καθημερινότητα στην καπιταλιστική μητρόπολη. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό, μετατοπίζεται η υποχρέωση του κράτους στους ίδιους τους εργαζόμενους –ως κατοίκους στη συγκεκριμένη περίπτωση – για κάθε ζήτημα. Όποιος έχει την οικονομική δυνατότητα να πληρώνει, θα σπουδάζει, θα έχει καθαρή πόλη, θα έχει φώτα κλπ.

Η επιδίωξη συγκρότησης διαδημοτικών δικτύων όπως πχ. το Δίκτυο 21 που αφορά τη συνεργασία 21 δήμων γύρω από τα ζητήματα των δημοτικών υπηρεσιών υγείας, εδράζεται λιγότερο στην αποτελεσματική παροχή κρίσιμων για τους κατοίκους υπηρεσιών και περισσότερο στην προσαρμογή στα επιχειρηματικά προγράμματα χρηματοδότησης του ΕΣΠΑ από την ΕΕ. Κριτήριο επιτυχίας πλέον θεωρείται η ικανοποιητική προσαρμογή στις κοινοτικές προδιαγραφές συγκρότησης ευέλικτων επιχειρηματικών σχημάτων και όχι η καθαυτή αποτελεσματική παροχή για όλους μιας κρίσιμης κοινωνικής υπηρεσίας .

Έτσι, προωθείται μια ολόκληρη λογική στην οποία «εκπαιδεύονται» οι κάτοικοι, ενώ δημιουργείται μια σειρά κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων από μια ποικιλία υπηρεσιών και παροχών που κανονικά θα έπρεπε να παρέχονται δωρεάν.

Η αυξανόμενη χρήση ιδιωτικών υπεργολαβιών σε τομείς ευθύνης του Δήμου αποτελεί έμμεση ιδιωτικοποίηση των κλασικών κοινωνικών λειτουργιών των Δήμων με πολύ σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Τα ανταποδοτικά τέλη θα πάρουν φωτιά (όπως και έγινε με βάση τους τελευταίους προϋπολογισμούς που κατατέθηκαν από τους δήμους) δίνοντας νέα διάσταση στην περιγραφή που κάνουμε για τους φορομπηχτικούς μηχανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η ένταση της χρήσης των συμβάσεων ορισμένου χρόνου δημιουργεί μια «τοπική πιάτσα» για την εφαρμογή ενός νέου μεγάλου κύματος πελατειακών σχέσεων, αντίστοιχο με αυτό που παρατηρείται στο «στενό» δημόσιο τομέα. Το κυρίαρχο αίσθημα της εργασιακής ανασφάλειας, ειδικά σε μεγάλα τμήματα της νεολαίας, και το γεγονός μιας διαρκούς εργασιακής περιπλάνησης, αποτελούν τη βάση για τη γενίκευση της εφαρμογής των νέων εργασιακών σχέσεων στους ΟΤΑ. Η επέκταση των προγραμμάτων stage τα τελευταία χρόνια στην τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί ίσως το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα.

Κλείνοντας, πιστεύουμε ότι έχει ιδιαίτερη σημασία από την πλευρά μας, ως αντικαπιταλιστικές κινήσεις και συλλογικότητες στο επίπεδο της πόλης, να σταθούμε και σε μια ακόμη παράμετρο, αυτή που έχει να κάνει με τη σχέση μεταξύ των εργαζόμενων στους δήμους και των κατοίκων στις αντίστοιχες περιοχές. Αποτελεί ιδιαίτερα κρίσιμο στοιχείο το γεγονός ότι προσπαθούμε να αρθρώσουμε ένα διαφορετικό λόγο για την πόλη και το περιβάλλον από τη σκοπιά των αιτημάτων για την βελτίωση της καθημερινότητας της εργαζόμενης πλειοψηφίας. Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να αντιστρέψουμε ένα κλίμα μειωμένων προσδοκιών και μειωμένης κοινωνικής αλληλεγγύης. Ο κάτοικος-

εργαζόμενος των 600, 700 ή 800 ευρώ διαμαρτύρεται στον εργαζόμενο του δήμου (επίσης των 600-700-800 ευρώ και τις περισσότερες φορές συμβασιούχου) για την κακή ποιότητα των υπηρεσιών του δήμου. Ήταν χιλιάδες τα παραδείγματα του «κοινωνικού αυτοματισμού» την περίοδο των απεργιακών κινητοποιήσεων των ΟΤΑ με πλειοψηφικά κομμάτια κατοίκων να διαμαρτύρονται για τα συσσωρευμένα σκουπίδια στις περιοχές τους και να στρέφονται ενάντια στους εργαζόμενους των δήμων και όχι στους πραγματικούς υπευθύνους που δημιουργούν την ασφυκτική κατάσταση στην πόλη μας.

Είναι, επίσης, αλήθεια, ότι στις διάφορες περιοχές που δρούμε οι όποιες αντιδράσεις σχετίζονται περισσότερο με ζητήματα διεκδίκησης ελεύθερων χώρων, κεραιών κινητής κ.α., και λιγότερο με ζητήματα που αφορούν πλευρές της λειτουργίας της Τ.Α. που, ωστόσο, αφορούν με πολύ άμεσο τρόπο τη ζωή μας.

Είναι, πιστεύουμε ζητούμενο για τις κινήσεις πόλης να αναπτύξουμε, καταρχήν, μια τέτοια προβληματική και να ανιχνεύσουμε σταδιακά τρόπους να βάλουμε μπροστά ένα διεκδικητικό πλαίσιο, που θα αντιπαρατίθεται στην νέα αυτή κατάσταση. Πολύ περισσότερο δε σε μια περίοδο έντονης κινητικότητας και συγκρότησης πολυάριθμων πρωτοβουλιών κατοίκων και επιτροπών αγώνα σε διάφορες περιοχές του λεκανοπεδίου. Το επόμενο διάστημα θα έρθουμε αντιμέτωποι με τον «θεσμικό οδοστρωτήρα» της «διοικητικής μεταρρύθμισης» της κυβέρνησης ο οποίος θα αλλάξει κυριολεκτικά των χάρτη της τοπικής αυτοδιοίκησης και όχι μόνο.

Με τη συνέχιση της προσπάθειας συντονισμού των κινήσεων πόλης, την ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών βημάτων δράσης μπορούμε να συγκροτήσουμε ένα μέτωπο αντιπαραθέσης, στο επίπεδο των θεσμικών αλλαγών στην τοπική αυτοδιοίκηση, σε ένα ζήτημα που έτσι κι αλλιώς υπερβαίνει τα στενά τοπικά πλαίσια της κάθε κίνησης ξεχωριστά.